

וַיִּזַח יִתְהוֹן בְּאַרְעֵי שְׁנֵאֵי־הוֹן. וַיִּסַּב בְּנֵי־הוֹ דְאֶרְעֵי לְהוֹן
 בִּישֵׁין אֱלִין, וַיְדַבֵּר לְהוֹן לְאַרְעֵי טַב בְּפִירוּשָׁא דְקָרָא.
 וְהָוָה תִּרִי רַבְרָבָן סִגְיָאִין מֵעֲלִיָּאִין הָוָה מְטַרְקָן
 תְּחִילַת פְּרָסִי יְקָרָא, דְאֶפְטְרוּפָא דִישְׂרָאֵל
 מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה, בְּדִיל דִּיהוֹן בְּגִלּוּתָא כָּל עֲדָנָא
 הָדִין, וְאַרְעֵי דְנָשִׁי יִתְהוֹן בְּאַרְעֵי שְׁנֵאֵי־הוֹן.

וְהוּא תִרִין מְכִילְתָּן, בְּתִרִין סָפִין, נָפֵק חָדָא וּמְלִיל
 לְקַבֵּל רַבּוֹן עָלְמָא, וַיְהִיב לִיה רְשׁוֹ דִימְלִיל
 כָּל מָאן דְּבָעִי, וְחַזִּי בִישְׂרָאֵל מִן גִּיסָא חָדָא לְמַגְזֵר
 בְּהוֹן בִּישְׂרָאֵל, דִּיפְקוֹן מִן גִּלוּתָא, בְּדִין אֲבַהֲתָהוֹן.
 וּמִן גִּיסָא אֲחֵרִינָא, רָעָא לְמַגְזֵר עֲלִיהוֹן, בְּדִיל חוֹבִיָּהוֹן,
 דְאָמְרוּ עֲלֵייהוּ בִישָׁא סִגְיָאָה. הָא אַרְבַּע מְכִילְתָּן, וְלֹא
 הָוָה בְּהוֹן מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה אֶפְטְרוּפָא דִישְׂרָאֵל,
 וּמְלִילוֹ כָּל דְרַעוּ. (דף ריג ע"ב)

לשון הקודש

אחת ודברה כנגד רבון העולם, ונתן לה
 רשות לדבר כל מה שתרצה, וראתה
 בישראל מצד אחד לגזר על ישראל
 שיצאו מהגלות בזכות אבותיהם, ומצד
 אחר רצתה לגזר עליהם בשביל
 חטאייהם כשאמרו עליהם רעה גדולה,
 הרי ארבע מדות, ולא היתה בהם מדה
 חמישית אפטרופוס של ישראל, ודברו
 כל מה שרצו.

בהם כמה שנים רבות על חטאייהם
 באמת, בן יזנח אותם בארץ שונאייהם,
 וישא בגיו שארעו להם הרעות הללו,
 וינהיגם לארץ טובה כפרוש הכתוב.
 וזוהי שני גדולים רבים מעלים היו
 דופקים תחת כסא הכבוד,
 שאפטרופוס של ישראל מדה חמישית,
 משום היותם בגלות כל הזמן הזה, וקרה
 שישכח אותם בארץ שונאייהם.
 והוא שתי מדות בשתי חלקות. יצאה

עַד דְּמָטָא לְזוּתְהוֹן מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה, וְהָיָה בְּכַרְסֵי
 יִקְרָא מִן שְׂמָא קַדִּישָׁא, וְאָמַר עַל בְּנוּהֵי
 דְיִשְׂרָאֵל טַב, וְלֹא הָווּ רַתִּיין תְּרִין מְכִילְתָּן קַמִּייתָא
 לְמַלְלָא קַמִּיה, בְּדִיל מְכִילְתָּא חֲמִישָׁאָה דְאַתְמַתַּל
 לְלִילְיָא, וְנִפְק לְנַהוּרָא דְלַהוֹן. וְעַל דָּא פְתַח, וְהָיָה
 יוֹם אַחַד הוּא יוֹדַע לַה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה וְהָיָה לְעַת
 עָרַב יְהִיָּה אוּר.

תְּנִינָא (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ
 קָרָא לַיְלָה, וְהָתָם אָמַר וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי
 תְּהוֹם, וְקָשְׂיָא דִידֵיהּ אֲדִידֵיהּ. אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי
 שְׂמַעוֹן אַבּוּי, וְאָמַר לֵיהּ אַפָּא מְאָרִי, מָאִי דָּא. אָמַר
 לֵיהּ, מִבְּרֵאשִׁית עַד שְׁשָׁה דוֹרוֹת בְּרָא יְהו"ה אַחַד,
 עָבִי לְמִימְרֵי, ו' דְשָׁמִיָּה, יְהֵב בֵּיהּ רוּחַ חֲכָמָה, עַד
 חֲכָא לָא הָוָה מְנַדַּע מַהוּ חֹשֶׁךְ. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשַׁק
 יְדָוֵי דְאַבּוּי.

לשון הקודש

שְׂנִינָא (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם
 וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה. וְשָׁם אָמַר וְחֹשֶׁךְ עַל
 פְּנֵי תְהוֹם. וְקָשָׁה שְׁלוֹ עַל שְׁלוֹ. בָּא רַבִּי
 אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׂמַעוֹן אַבּוּי וְאָמַר לוֹ, אַבּוּי
 מוֹרִי, מַה זֶה? אָמַר לוֹ, מִבְּרֵאשִׁית עַד ו'
 דוֹרוֹת בְּרָא יְהו"ד אַחַד, רוּחַהּ לּוֹמֵר, ו'
 שֶׁל שְׂמוֹ נָתַן בּוֹ רוּחַ חֲכָמָה. עַד כָּאֵן לֹא
 הָיָה יוֹדַע מַהוּ חֹשֶׁךְ. קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשַׁק

עַד שְׁהִנְיָה לָהֶם הַמַּדָּה הַחֲמִישִׁית, וְהָיָה
 בְּכַסָּא הַכְּבוֹד מִן הַשָּׁם הַקְּדוּשׁ, וְאָמְרָה
 עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב, וְלֹא הָיוּ פּוֹחַדוֹת
 שְׁתֵּי מַדּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת לְדַבֵּר לְפָנָיו,
 בְּזִכּוֹת הַמַּדָּה הַחֲמִישִׁית שְׁנַמְשָׁלָה
 לְלִילְיָה, וְנִצְאָה לְהֵאִיר לָהֶם. וְלָכֵן פְּתַח,
 וְהָיָה יוֹם אַחַד הוּא יוֹדַע לַה' לֹא יוֹם וְלֹא
 לַיְלָה וְהָיָה לְעַת עָרַב יְהִיָּה אוּר.

קָם רַבִּי אַבָּא וְשָׂאֵל, מָאֵי חֲשָׁד. אֶסְתַּחֲרוּ חַבְרָיא
וְלֹא מָטוּ מָאֵי דְשָׂאֵלוּ, עֲבָדוּ עוֹבְדָא, וּמָטָא
קָלָא מִן קַדָּם רַבּוֹן עֲלֵמָא, בְּהָאֵי קָרָא, ^(איוב י) אֶרֶץ
עֵיפְתָה וְגו' צִלְמוֹת וְלֹא סְדָרִים, וְתוֹפֵעַ כְּמוֹ אוֹפֵל,
גִּיהֶנֶם מִקַּמֵּי דְאַתְבְּרִי עֲלֵמָא, הָהּ גְּנִיז לְרִשְׁעִיא, וְוִי
לְהוֹן לְחִיבָא, דִּיחֹן בַּד יַעֲבִיד אֱלֹהָא יַת אֱלִין, ^{(ישעיה}
^{ס)} כִּי הִנֵּה תַחֲשָׁד יִכְסֶה אֶרֶץ וְעַרְפֵּל לְאוֹמִים וְעַלְיָד
יִזְרַח יְיָ וְכִבְדוֹ עֲלֵיךְ יֵרָאֶה. וְכַאֲשֶׁר חוֹלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
דְּקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא בְּרָא לְהוֹן דָּא, ^(תהלים קמד) אֲשֶׁרִי
הָעַם שִׁכְבָּה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁי אֱלֹהִיו:

וַיִּגַּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֶךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ. רַבִּי
יוֹסִי אָמַר, מִלְּאַבָּא הוּא, דְּהָנָה עֲתִיד לְמִימַר
טַב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בַּד יְתִיבוֹן לְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
בְּכָל עֲקַתְהוֹן, בַּד יִיְתִי קַעָא דְמִשְׁיחָא, בְּכָל עֲקַתָּא

לשון הקודש

ידו של אביו.

וְעַרְפֵּל לְאוֹמִים וְעַלְיָד יִזְרַח הִי וְכִבְדוֹ
עֲלֵיךְ יֵרָאֶה. אֲשֶׁרִי חִלְקִם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בְּרָא לָהֶם זֶה.
^(תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְבָּה לוֹ אֲשֶׁרִי
הָעַם שֶׁהוּא אֱלֹהִיו.

וַיִּגַּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנֶךְ יוֹסֵף בָּא
אֵלֶיךָ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִלְּאַבָּא הוּא שְׂהִיָּה
עֲתִיד לוֹמַר טוֹב עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּשִׁשְׁבוֹנוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל

קָם רַבִּי אַבָּא וְשָׂאֵל, מַה זֶה חֲשָׁד? סְבָבו
הַחֲבָרִים וְלֹא הִגִּיעוּ לְמַה שֶׁשָּׂאֵל. עָשׂו
מַעֲשֵׂה, וְהִגִּיעַ קוֹל מִלְּפָנֵי רַבּוֹן הָעוֹלָם
בְּפִסּוּק זֶה, ^(איוב י) אֶרֶץ עֵפְתָה וְגו', צִלְמוֹת
וְלֹא סְדָרִים וְתוֹפֵעַ כְּמוֹ אוֹפֵל. גִּיהֶנֶם
מִלְּפָנֵי שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם הִיָּה גְּנִיז לְרִשְׁעִים.
אוֹי לְרִשְׁעִים שִׁיְהִיו בְּשִׁנְעֵשָׂה הָאֱלוֹהִים אֶת
אֱלֹהִי, ^(ישעיה ס) כִּי הִנֵּה תַחֲשָׁד יִכְסֶה אֶרֶץ

דַּתִּיתִי עָלֶיהוֹן, יִמְרוֹן לְמִכִּילְתָּא בְּרִיד אֲתִי לְוַתְּךָ,
 וַיִּתְּפָרְקוֹן טָבְאִי. וּפָאָה חוֹלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּאֵתְקָרְיָאוּ
 בְּנֵי דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּאֵינּוֹן כְּמִלְאֲכֵיִיא, (איוב לח)
 וַיִּרְעִי כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הוּי"ה מָאִי.

תָּא חַוִּי, מַנִּין שְׁקָרָא קַדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְיַעֲקֹב
 א"ל, אֵת בְּעֵלְאָה, וְאַנָּא אֵהָא בְּתַתְּאָה, (נ"א אָתְ
 תְּהָא בְּתַתְּאָה, וְאַנָּא אֵהָא אֱלֹהָא בְּעֵלְאָה), מָאִי קָא מַיִרִי. (בראשית יז)
 וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, אֲבַחְתָּן אֵינּוֹן רְתִיבָאן
 דְּקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא. תָּנָא, (מיכה ז) תַּתְּן אֲמַת לְיַעֲקֹב
 חֶסֶד לְאַבְרָהָם, הָא תֵּרִין סְפִירָן, בְּתֵרִין רְתִיבָן.
 רַבְרָבִן עֲלָאִין.

תְּלִיתָאָה יַצְחָק, מָאִי (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח
 אָבִיו יַצְחָק. וּבְגִין פֶּתַח יַצְחָק דִּדְהוּה
 סְפִירָה, וְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא דְּהוּא כְּרִסִּי יְקָרָא רְתִיבָא

לשון הקודש

אלוה בעליונים. מה זה אומר? (בראשית יז) וַיַּעַל
 אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם. האבות הם
 מְרַכְּבוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁנִינּוּ (מיכה ז)
 תַּתְּנָן אֲמַת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. הָרִי
 שְׁתֵּי סְפִירוֹת בְּשְׁתֵּי מְרַכְּבוֹת גְּדוּלוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת.

שְׁלִישִׁי יַצְחָק. מה זה (בראשית לא) וַיִּשְׁבַּע
 יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יַצְחָק. ומשום פֶּתַח
 יַצְחָק שְׁהִיָּה סְפִירָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

צָרְתָם, בְּשִׁיבָא קִיץ הַמְּשִׁיחַ. בְּכָל צָרָה
 שְׁתָּבֵא עֲלֵיהֶם יֹאמְרוּ לַמַּדְּה: בְּגִיף בָּאִים
 אֵלֶיךָ. וַיִּנְאָלוּ הַטּוֹבִים. אֲשֶׁרֵי חֲלַקְתָּם שָׁל
 יִשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאוּ בְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׁהֶם כְּמוֹ מִלְאֲכֵיִים. (איוב לח) וַיִּרְעִי כָּל בְּנֵי
 אֱלֹהִים. הוּי"ה מָה?

פֶּא רָאָה, מַנִּין שְׁקָרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְיַעֲקֹב אֵל? אַתָּה בְּעֵלְיוֹנִים, וְאַנִּי אֵהִיָּה
 בְּתַתְּוֹנִים, וְאַתָּה תִּהְיֶה בְּתַתְּוֹנִים, וְאַנִּי אֵהִיָּה

עֲלָאָה, וּסְפִירָה דִּיצְחָק הִיא מְעֻלָּאָה, מִפְּרָשָׁא יִתִּיר
מִכָּל סְפִירָן דְּאַבְתָּתָא, תָּדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב
בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק.

רַבִּי אָבָא פָּתַח וְאָמַר, (בראשית לא) אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי
נָחֹר יִשְׁפְּטוּ בִּינֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְיָהֶם, וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב
בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק, מֵהָאִי קָרָא אֶת יָכִיל לְמַנְדַּע דָּא.

וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמְּטָה, וְרוּזָא דְקָרָא, (דניאל
יב) בָּעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשָּׁר הַגָּדוֹל
הַעֹמֵד עַל בְּנֵי עַמּוּד וְהִיתָה עֵת צָרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָמַר, דָּא גְבוּרַת יְדָא דְמִיכָאֵל רַבְרָבָא. כְּמָה לִּיה
הָוָה מִקְדָּמַת דִּנְא סְגִיד. לְמָאן הָוָה סְגִיד, סְגִיד
לְעֶרְסָא, הָוָה עֶרְסָא פְּתִיחָא פְּנִיָּה. לְמָהוּלְתָּא הָוָה
סְגִיד, דִּהָא הָוָה חֲכִיבָא מִינֵיהּ.

לשון הקודש

וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמְּטָה, וְרוּזָא
הַפְּתוּב (דניאל יב) וּבְעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל
הַשָּׁר הַגָּדוֹל הַעֹמֵד עַל בְּנֵי עַמּוּד וְהִיתָה
עֵת צָרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זֶה גְבוּרַת יְד
מִיכָאֵל הַגָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁהָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה לָּהּ
מִקְדָּם לְכַן. לְמִי הָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה? מִשְׁתַּחֲוֶה
לְמְטָה. הִיתָה הַמְּטָה פְּתוּחָה פְּנִיָּה.
לְמִילָה הָיָה מִשְׁתַּחֲוֶה, שֶׁהָרִי הִיתָה
חֲכִיבָה עָלָיו.

שְׁהוּא כְּפִסָּא כְבוֹד, מְרַבְּבָה עֲלִינוּהָ,
וּסְפִירָה שֶׁל יִצְחָק הִיא מְעֻלִּיּוֹנִים,
מִפְּרָשָׁת יוֹתֵר מִכָּל הַסְּפִירוֹת שֶׁל
הָאֲבוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח
אָבִיו יִצְחָק.

רַבִּי אָבָא פָּתַח וְאָמַר, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
וְאֱלֹהֵי נָחֹר יִשְׁפְּטוּ בִּינֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְיָהֶם
וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק. מִפְּסוּק
זֶה אַתָּה יָכוֹל לְדַעַת זֶה.

כִּי חָלַל יְהוּדָה קֹדֶשׁ ה' אֲשֶׁר אָהַב וּבָעַל בַּת אֵל
 גִּבּוֹר, (מלאכי ב) בַּד אֶסְתַּלַּק זַיִוִּיה מַיִיָּה עַל חוּבִיהוֹן,
 לֹא הָוָה לִיָּה לְמִיָּקָם קַמִּיָּה, וְאַתְרַבַּת מִטְרוֹנִיתָא מִן
 מַלְכָּא, בְּדִיל דְּלֹא יִכָּלֵא לְשַׁבְּקָא לָהּ לְבַרְהָא בִּין
 עַמִּין לְמַקְטְלֵהוֹן, וְהָוָה בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא הוּא, בְּהָא
 דִּיהוֹן עַמִּין נוֹכְרָאִין מִן עַמִּיָּה. סָכִי לְמִיָּמַר, עָאֵל
 שְׂכִינְתָא בִּינִיהוֹן בְּגִלּוֹתָא, וְעַדְנָא דְּלֹא תָוָה בְּאַרְעָא,
 וְהִיא בְּאַרְעַ עַמִּמִּין, בְּזַיִוִּיא דִּישְׂרָאֵל, אֶסְתַּמְרוּ עַמִּמִּיא
 דִּי בְּסַתְרֵינִיהוֹן.

תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תִּרִין רַבְרַבִּין תּוּוּ תַחֲתוֹת
 פְּרָסִי יִקְרָא קַדִּישָׁא, וְהָא בְּשָׁמַיָּה חַד מָאֲנִי
 בְּעַרְסָא, דְּתָוָה שְׂדֵי אַנּוּזִיָּה דְּהִיכְלָא. וְהָא אֲנִן
 בְּגִלּוֹתָא, לֹא אֶשְׁתַּאֲר בִּינְנָא אֵלָא דָּא דְּפִינִי דְּזַיִוִּיָּה,
 וְהוּא חֲתוּךְ מִן שְׁמַיָּה דְּקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.

לשון הקודש

העמים בזיו של ישראל נשׁמרו העמים
 שׁסביבותיהם.

למדדנו, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שְׁנֵי גְדוּלִים הָיוּ
 תַחַת כִּסֵּא הַכְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ, וְהָרִי שְׁמוֹ
 אֶחָד מֵהֶם הוּא מִטָּה, שְׁהִיָּה שׁוֹרָה
 בְּאוֹצַר שֶׁל הַהִיכָל. וְהָרִי אֲנִן בְּגִלּוֹת, לֹא
 נִשְׁאָר בִּינֵינוּ אֵלָא זֶה שֶׁהוּא מִמַּבַּע שְׁלוֹ,
 וְהוּא חֲתוּם מִשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כִּי חָלַל יְהוּדָה קֹדֶשׁ ה' אֲשֶׁר אָהַב וּבָעַל
 בַּת אֵל גִּבּוֹר (מלאכי ב). בְּשֶׁהֶסְתַּלַּק זַיִוִּו מִמֶּנּוּ
 עַל הַטְּאִיָּהֶם, וְלֹא הָיָה לָהּ לַעֲמֹד לְפָנָיו,
 וְגִרְשָׁה הַמַּלְכָּה מִן הַמֶּלֶךְ מִשּׁוּם שְׁלֹא
 יִכָּלֵה לְהַשְׁאִיר אֶת בְּנֵיהָ בֵּין הָעַמִּים
 לְהַרְגֵם אוֹתָם, וְהוּא הָיָה בְּאַרְצָא הַקְּדוֹשָׁה,
 בְּזֶה שְׁהִיָּו עַמִּים גִּבּוֹרִים מִן עַמּוֹ. רוּזְחָה
 לוֹמַר, הַכְּנִים שְׂכִינָה בִּינֵיהֶם בְּגִלּוֹת
 וּבִמֶן שְׁלֹא הָיְתָה בְּאַרְצָא, וְהִיא בְּאַרְצָא

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות כג) הִנֵּה אָנֹכִי שׁוֹלַח מִלְאָךְ
 לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ וְגו', לֹא לְמַלְלָא חָכִי, אֶלָּא
 בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, כִּד פְּרִישְׁנָא בְּסִטְרִין וְהוּא עִזְרִין
 בְּאַתְרֵהּ, אֲנָא שְׂרִינָא שְׂכִינְתָּא בִּינִיכּוֹן לְמֵאֲרִיחּוֹן
 בְּגִלּוּתָא וְהִיא נְטֹרֶת יִתְכּוֹן, עַד (דף ריד ע"א) דְתִיתִי יִתְכּוֹן
 לְאַרְעִכּוֹן, כְּמַה דְתִיִּתּוֹן מִקְדָּמַת דְנָא. אֲשֶׁר הִכְנִיזְתִּי,
 מוֹתְבָן מִקְדָּמַת דְנָא.

דָּא שְׂכִינְתָּא מִן מִטְטְרוּן. וְאַתְרַבֵּת מִטְרוּנֵתָא מִן
 מִלְכָּא, עַד דְתִיתּוּב לְאַתְרֵהּ, וְרוּזָא (דברים ג) כִּי
 רַק עוֹג מִלֶּךְ תִּבְשָׁן נִשְׂאָר מִיֵּתֵר הָרְפָאִים הִנֵּה עֲרִשׁוֹ
 עֲרֵשׁ בְּרוּל הֵלֵא הוּא בְּרַבֵּת בְּנֵי עַמּוֹן, כִּד פְּרִישְׁנָא
 בְּאַתְרֵיהּ. וְאַתְרֵהּ, דְאַתְמַתֵּל לְגִלּוּתָא, נְטֹר יִתְחַוֵּן
 בְּגִלּוּתָא, עַל עֲקֵתָא דְתִיתִי עֲלִיכּוֹן, עַד דְיִיתִי וַיִּיעוֹל
 יִתְכּוֹן לְאַרְעָא, דְקַיִים לְאַבְהֵתְכּוֹן דְאַתְנַטְרֵת.

לשון הקודש

מהמלך עד שתשוב למקומה, וסוד – כי
 רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר הרפאים
 הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת
 בני עמון, כמו שפרשנו במקומו. והדרך,
 שנמשלה לגלות, שמר אותם בגלות על
 צרה שתבא עליכם, עד שיבא ויכניס
 אתכם לארץ שנשבע לאבותיכם
 שנשמרה.

זהו שכתוב (שמות כג) הנה אנכי שלח
 מלאך לפניך לשמרך וגו'. לא לדבר בך,
 אלא בעולם הבא, כמו שפרשנו במקומו
 והיא השמירה בדרך, אני השריתי
 שכינה ביניכם לשמר אתכם בגלות,
 והיא שמרה אתכם עד שתביא אתכם
 לארצכם כמו שהייתם מקדם לזה. אשר
 הכנתי – מושבות מקדם לזה.

זו שכינה מן מטטרו"ן, וגרשה המלכה